

EDINOST

Glasilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

•V edinstvu je može

•EDINOST• izhaja 2krat na teden vsako sredo in sredo o poludne. Cena za vse leto je 65 gld., za pol leta 33 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravnosti in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naravnost, reklamacije in inserate prejemo Opravništvo, via Terrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu via Terrente. •Nuova Tipografia;• vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vratajo. — Izdatki (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav seno; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Narodnost in država.

(Drugi del dalje).

Kar je pred vsem treba državi in človeškemu društvu, da postane mogoča odstranitev od vseh strani pretečih nevarnosti, to je stroga disciplina, samosvestno, požrtvovalno spolovanje svojih dolžnosti, posebno od strani drž. služabnikov od prvega do zadnjega; temeljito izruvanje vsega starožnegra «šlendrijana»; država namreč se ne upira le na človeške slabosti, ona se mora naslanjati pred vsem na udanost, na vzajemnost, na krepot svojih državljanov in svojih služabnikov.

Največa nevarnost ne prihaja od nadroženih delalcev, še manj pa od ponosnih socialistov, ki svoja načela pridigajo iz kateder in vidijo v nekej čisto novej definiciji pravice do posestva in lastništva edino rešitev države, katera rešitev pa bi le človeško društvo potisnila v pravo pogubo; prava in velika nevarnost državi preti temveč od onih ljudi in strank, katere hočejo državo izkoristovati v svoje umazane namene, in kateri se žalibajo množe od dneva do dneva.

Gneist, eden prvih nemških učenjakov državstva je mej drugim pisal tudi te pomenljive stavke: «In komaj se je z državno mogočnostjo in veljavo v kot potisnola prekučinska propaganda, uže se vidi, da se mej posestnimi in imovitimi razredi društva širi neko omenjene propagandi sorodno menenje, katero po nekakem opravičuje pomnoženje lastnih dohodkov na troške občnega dobrobitja in tako počenjanje celo oklicuje za domoljubno

realno politiko, katera iz novega izbuja nevošljivost zarad posestva mej meščani in deželani in na idealistična prizadevanja zadnje generacije uže zre nazaj z nekim pomilovanskim namerovanjem».

Od kar je Gneist to pisal, minolo je uže nekoliko let, ali te stvari so se v tem času bolj razjasnile in na mesto socijalnih prekučevalcev prišli so socialni nazadnjaki. Namen enih in drugih pa je čisto enak: pospeševanje lastnih stanovskih koristi na troške drugih.

Dinamitovec in socijalni demokrat se surovo silo nič ne opravita nasproti dobro urejenej državi; ako se pa po zdražbi mej strankami, mej stanovi, mej narodi, celo mej raznoverniki in konečno po vedno množečej se korupciji politična in socijalna stavba tako zmaje, da z vsakim dnevom bolj luknjasta postane, potem zadoščuje držni poskus peščice besnih fanatikov, da napravi največ zmešnjavo in škodo. To je uprav ona nevarnost, katera tudi nam v Avstriji preti.

Nek arabski pesnik popisuje v lepih stihih propad kulture svoje dobe in konča svojo jeremijado z vsklikom, da bi bilo treba iskati skoraj se svetilnico v temnej noči le majhnega prostorčka na zemlji, kateri bi bil posvečen pravici. Do tega, pravi pisatelj, pri nas še nismo prišli.

Pri vsem tem pa se kaže, da ni težavnejšega dela, nego najti v sebi moči in poguma za pobijanje in končno premago bolestnih razmer, kajti onim, ki živé v okuženem političnem zraku, godí se prav tako, kakor onim, ki omamljeni po slabih nezdrih, nevarnih plinovih, polagoma po-

stajo vedno mlahovejši in nečinnejši, dokler se ne zazibajo v sladko spanje, iz katerega se nikoli več ne zdramijo.

Navadno gre s to stvarjo tako, da najprej nekateri razredi človeškega društva postanejo žrtva nenravnosti: cinizem, lehkomišlenost, frivilnost se širijo, z njimi pa tudi preziranje in nespoštovanje vsacega idealnega cilja človeškega društva; v takej državi postane um in sploh vsak viši čut smešna stvar, in strašni otrov se širi izmej boljših krogov tudi v ljudstvo.

Temeljna zaloga nравstvenega kapitala vsacega ljudstva in naroda je izpostavljena močnim spremenbam; kakor temeljna voda kmalo pade, kmalo vzraste, prav tako omenjeni nравstveni kapital. Ali eno in drugo ima svojo največ visočino in svojo največ nizino, katere ne bi imelo prekoračiti. V vsakem času, in v vsakej kulturnej dobi se nahajajo ljudje, kateri, kakor Heine prav dobro pravi, spoznavajo menenje, da se lehko vsak peča z vsako stvarjo, da le nategne na roko k temu potrebne rokavice.

Ali pri vsem tem ni treba obupati pred časom in naj nравost še tako nizko kaže, kajti k poboljšanju in dotičnemu prizadevanju ni nikoli prekesno, pa tudi nikoli prehitro ne.

Na Jutrovem (Turškem) navadno pozdravlja imenovanje novega namestnika v provincijah, ako je uže vbogatel v poprejšnjih službah, z besedami: «Hvala Alahu, sit je!», kar pomenja toliko, kakor, da je dotični uže zadosti kradel, v čemer vidi Arabe neko sigurnost glede zlorabe državnih sredstev v bodoče.

Ali tudi tam so poleg črnih peg vse hvale vredne izjeme; tudi tam se

nahaja dosti lepega in dobrega, akoprem pomanjkuje v orientu onega pravnega in dolžnostnega čuta, katerega opazujemo pri narodih zapadne Evrope. Sveti zibelj je mogoče na videz uže pri kraju, ali zopet se uname in sveti v najlepšem sijaju.

Uprav v tem prepričanju vidi lehko vsak prijatelj napredka in kulture neko jamstvo za lepšo bodočnost. S temi besedami sklepa pisatelj svojo na vsak način pomenljivo in obzira vredno knjigo, o katerej hočemo dodati še zadnje svoje opazke.

Tendenca vse knjige je očvidno ta, da se dokaže, da Avstrija tudi zdaj ni v pravih rokah, kajti pisateljevo glavno menenje je, da bi pomenil federalizem razpad Avstrije.

Pri vsem tem pa pisatelj pripoznava dovršeni čin dualizma; on noče Ogram odrekati pravice, da si osnujejo svojo Madjarsko državo, temveč gre pisatelj še dalje, ker celo pripomore ogrsko državniško umetnost tudi državnikom takrat Litave.

Njegovo glavno menenje pa je, da se osnujeti v obeh polovicah države dve državni narodnosti, da namesto takraj Litave prav tako nadkrijuje in gospodari nemška narodnost vsem drugim, kakor se to uže zdaj godi v ogerskej polovici, kjer je Ogerski jezik edini državni jezik. V knjigi bivšega ministra nahajamo torej lepše in treznejše razložene državne teorije Suessov, Wurmbrandov, s kratka naših Velikonemcev. Mož je v mirnejšej lepšej obliki vse to izrazil, kar smo uže večkrat od drugih nemških državnikov slišali. Vendar pa kaže pisatelj nekoliko več takta in zmerznosti v izrazih. On ne

našim pradedom: delaj, delaj, hip je dober! Če je bil pa slab čas, kar so one dobro poznale, rekle so: jenjaj, jenjaj, hip je slab! Tistikrat je bilo dobro na svetu.

Nek mladenč se je seznanil z Rojenicami in si menj ujimi izbral svojo nvesto. Prejno sta šla pred oltar, rekla mu je ona: Kar češ mi reci, samo Luna ne. Če mi rečeš Luna, ne bo več dobro. Živelsta srečno nekaj let. Rojenica kot gospodinja je dobro vedela, kajda je pravi čas za kako delo. Povila je svojemu človeškemu možu dve dekleti.

Neke jeseni, ko je žito zorelo in govorila pride domov in ker je bilo vreme lepo, začne se jeziti in togočiti na svojo ženo. Ona je rekla, da je žito požla radi tega, ker pride kmalu slabo vreme, nevihta in toča, da jim ga ne posmandra in oklesti. Možu ni šlo to nikakor v glavo, ker je bilo vreme dobro.

Ves jezen reče: Ti si prav Luna!

V istem hipu Rojenca izgine in nikdar več je ni videl.

Drugi dan pride slabo vreme, sosedom je toča žito oklestila, a njeovo je bilo v kozolci. Tedaj se je še le spomnil, kaj je naredil. Oh, kaj sem pa jaz naredil, dejal je sam pri sebi in ostal žalosten vse svoje življenje.

Vsako soboto zvečer sta bili oni dve dekleti lepo počesani in umiti. Ko so je vprašali, kdo je je počesal, rekli sta: M-ti naju je! Ljudje so ju vprašali: Kam je pa šla? Dekleti sta pokazali na dvorišč, kjer je bila velika luža, rekoč: V ono le lužo se je izgubila. Tako pravljica ali prav za prav pripovedka.

Mnogo sklepov bi se moglo izčimiti od t- pripovedke. Da pravim pripovedke, imam povoda, ker ko mi je mož pripovedoval, pravilmij-kotondotinemu vaščanu, kateremu je poznan vsak kotiček, in mi tudi povedal ime one hiše, kjer bi se bilo to gotilo. Hiša sicer ni na Colu, ampak le v bližini, a pripovedka živi mej ljudstvom.

Da si more potrepljivi bralec predčevati, kak je jezik na Colu, napisati hočem pravljico v tem narečju.

•An uače je jemu dva sina. Adn od teh je bio prišen jen je dejlou, drugi je pa le pobajau jen samo jou. Ankrat reče uače tistemu sinu, k' je rad dejlou, naj gre kup't mesa, da se bosta a malu pogostia, a' naj se zhta, de mu uni lenuh ne pojed mesa. Sin gre in kupi mesa jen ga dena kuhat. Ko je že imelju bet kuhantu, gre sin ven po dry. U tem cajti pride drugi sin, k' je pobajau, vzame long z mesom jen zbeži.

Drugi krat je uače spejt reku tistmu sinu, nej skuna mesa, pa na smej od nogna, dokér na bo kuhantu. Sin gre jen kuha. Ko je že mejlju bet kuhantu, prime ga telesna potreba jen gre proč. U tem cajti pti pteče drugi sin, vzame long z mesom jen jo pobere. Uače pride domou jen ker nej dobui mesa, ukaže jet ta lejn'ga sina lovit.

Ta se je bau, de b' ga zasačila uače jen pa brat; gre jen se skrije u lojn'eu. Uon je ostou e-jlo nouč. Po nouči pride Magu po sna za soje kojne, zgrabi s svojo veliko ručko za tisto lojn'co jen ga nese naprej. Pršu je do an'ca hribu jen reku: grič uodpri sol. Jen se je tudi oipru. Magu je šou poutle u grič, djeni s'nu na štalo jen odšu spat. Ta sin se

po nuči prebedi jen gleda, ki de je. Ustanje jen gre ven. Pride u kuh'no. Tam je b'la ana sama dejkla doma, k' inu je rekla, de gospud še spi jen de če ga dobi te, ga buo ubou prou za gvišnu. Ta upraša, ki de je gospud jen dejkla mu pokaže. Uan gre, uzame sablo, ki je veselja na zidi jen mu uodsečje glavo. Kadar je ta padla na tla, je rekla: Blagor ti, de s' mi odsekou s ta prvim maham glavo, če ne bi te blu samu, kakor mal'n moko.

Vse, kar je blu in gradi kej urejnu, je uzeu sabo jen tudi tisto dejklo, k' je b'la grofovsko rodovino jen prou leipa. Puotle je b'la negova žena. Uan nej toujet nazaj domou, če tudi je blu an gospud. Uobrnou se je k soudatom.

Tam so m'jli ankrat jehunge jen tud' cesar je bio zravnui. Ta sin je pa jemu take kojne, de je skuoču kar čez tri vrste soudatu. Jemu je še zmiram tiste kojne, ki jih je bio uzeu in gradi. Cesar ga je an cejt le gledou jen strmu, puotle ga je pa poklicou b' sebi jen pobar, kako je kej. Kadar mu je ta vse povejdou, povzdigne ga cesar za majurja. Poutle je pa šou ta damou jen kadar je pršu h uočeli jen brati, k' sta bila oba še doma, ga nista poznala. Uan je držou kojne, kadar je šou gladat, ki je brat. Ker ga nejsta poznala, je šou jen se preblejku u gih tist' gvat, k' ga je jemu tist' bat, k' jema je mesu krou. Poutle sta ga poznala.

Na-te uače, je reku majur, t'-le imate pet goldinarju, k' ste mi džou kojne jen za tistu mesu Vam dam t'-le an bankov'c za deset. Poutle je pa šou jen ga nej blu več nazaj. Jest sam ga vidu, kadar je jahau č-z Cou v Hrušco jen še naprej kje na Dunaj. (Konec prih.)

trdi naravnost, da Slovanom je odrečena vsaka sijajna prihodnjost, toliko bolj pa daje to razumeti mej vrstami tam, kjer pravi, da Slovani niso nikoli mogli dosegiti do trajne trdne organizacije, da je bil propad po njih osnovanih držav navadno združen s propadom ali izumrtjem vladarske hiše itd.

Mož sicer ne trdi, kakor druge slavne? osobe, da so Slovani manj nadaren narod, on jih stavi gledé zmožnosti in intelektualne moči v eno vrsto z Germani in Romani; ali pri vsem tem jim kmalo odreka zmožnost, da bi se kde spojili v trajne in močne države, kmalo pa splet straši Ogre, da bodo najbrže morali potoniti v valovih Slovanstva. V tem obziru nahajamo v vsej knjigi več prav velikih protislovij.

Austrijskim Slovanom on daje ulogo narodov druge vrste; on jim stavi v tem obziru v izgled Belgijske Flaminge in pravi, da je v Švici uže lože bilo uvesti narodno enakopravnost, ker so vsi trije tam živeči narodi v kulturi na enej in istej stopnji. S tem hoče reči, da mi austrijski Slovani se ne moremo meriti z Nemci, in da vsled tega moramo sprejeti njihovo supremacijo, kakor je v Belgiji francoški jezik uradni jezik, tako mora biti v Avstriji nemški jezik. Kaj pa madjarščina? Ali so tudi Madjari na veliko višej stopnji kulture, nego Slovani v obče? Znano je, da temu ni tako, ali oportuniteta pisatelju na-rekuje pravilo, da so Madjari v Avstriji poleg Nemcev državna narodnost.

Pri vsem tem pa pisatelj Hrvatom dopušča radovoljno popolno svojo avtonomijo in Ogom celo prerokuje nesrečo, ako ne bodo te avtonomije spoštovati. — Bivši minister se torej prav na lehko spriznati z nekim dualizmom v dualizmu onkraj Litave. Ako pa to njegovo pripoznanje dosledno razvija dalje, ali ne pride moč do opravičenja enakih razmer tudi takraj Litave? Vse te zmešnje državnih pojmov in načel so pač le nasledek napučne premire, da namreč Avstrija ne sme postati federalistična država.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

V notranjej politiki je bilo zadnje dni skoraj vse tisto, in govorilo se je manj o njej, nego o veselicah in balih, katere so prijeli visoki gospodje. Zdaj, ko zopet zboruje državni zbor, bode politično življenje nekoliko živahnije.

Naš cesar je španskemu kralju izjavil svoje sožaljene zarad nesreče vsled potresov in za onesrečene podaril dvajset tisoč frankov.

Graf Hohenwart je imenovan načelnikom najvišjemu računstvu.

Nos ribški rakon se neki še v tem zasedanju predloži državnemu zboru, v katerem se bode priznavalo avtomistov načelo, da ta zadeva pripada v področje deželnih zborov, ker je dejavnina kulturna zadeva.

Poljsko društvo »Zgoda« misli ustanoviti na Dunaju poljsko šolo za poljsko tam bivajočo dečo. Dunajski liberalci uže zoper to krčč in razsajajo, kakor bi stal sovražnik pred mestom.

Državnega zborna poslanska zbornica se je včeraj zopet odprla. To je zadnje zasedanje te zbornice. Po zaključnji se tako razplošajo nove volitve. Volilni boj bo v mnogih krajih srdit, ker liberalna nemška stranka naprej skrajne moči ter porabi vsa mogoča, poštana i nepoštana sredstva, da spravi v zbor kolikor mogoče svojih pristašev. Trdno pa se nadajamo, da po volitvah stopi oslabljena na politično terišče.

Hrvatski sabor je bil 19. t. m. zaključen. V tej zadnej seji je bila pročitana izava poslanca Pavloviča in drugov, v katerej prosijo deželni zbor odpuščanja zarad njihovega vedenja, in ga dalje prosijo tudi, naj načelnika pregovoré, da umakne predlog gledé njihovega izključenja, kar se je tudi zgodilo. — Buren je bil hrvatski sabor, stranke se se hudo nasprotevale i nič še ne kaže na pomirjenje. Čuditi se temu ni, ker madjarski vpliv neti ogenj, da teliko laže klin zasaia v hrvatski narod. Zato pa je dolžnost vsacega hrvatskega radeljuba, posebno pa hrvatskih poslancev, da delajo za pomirjenje narodnih strank in za slego mej njimi, ker le tedaj, ako bodo vse stranke združeno delale za narodno blagost, mogle bodo Hrvatsko braniti tenu zaseganju v njihove pravice.

Iz Bosne dohajajo v zadnjih tednih jako ugodna poročila. Begunov se vedno več vrača iz Črnejore. Šolske razmere se zelo boljšajo; v Mostaru se ima osnovati druga deželna gimnazija.

Vnanje dežele.

Propaganda je poslala vsem škofov na svetu okrožnico, v katerej vnovič protestira zoper ropanje nepremakljivih posestev ter naglaša, da mora zdaj bolj, nego kdaj poprej skrbeti za potrebe zunanjih misjonov, posebno ker je kolonialna politika Evrope odprla misjonarjem novo polje delavnosti. Okrožnica obžaluje, da odprava samostanov v Italiji in vojna službenatažnost bogoslovcev propagando sili, celo za italijske misijone tuje misjonarje gojiti. Okrožnica priporoča delo propagande ter zahteva oziroma katoličanov, naj podpirajo podružnice, katere je ona ustanovila v raznih deželah zunaj Italije.

V Italijanski poslanski zbornici je bila 16. t. m. na dnevнем redu železniška pogodba. Ministerstvo je izjavilo, da odstopi, ako se pogodba ne sprejme, ali poslancev je bilo v zbornici tako malo, da jih je zasklepčnost še nad 100 manjkalo. Vsled tega se je moral razprava odložiti. Lep parlament tol Drugi dan se je pogodba sprejela z veliko večino.

Italija ima tudi svoje bankine tatove. Iz Mortare je pobegnol nek d'Cotta, upravi svetovalec društva »Banka d'Alessandria«, in odnesel poludrugi milijon francov v škodo te in drugih bank.

Bismarck dela na to, da se carina na uvažano žito potroji, da bi se s tem kmetom zlažalo stanje. Tudi francoška vlada si prizadeva za povrašanje carine na uvažano žito in meso. S tem pa zopet delavci niso zadovoljni. 18. t. m. je bil v Parizu shod zaveznikov zoper podraženje mesa in kruha. Zastopana so bila na njem vsa velika francoška mesta. Več senatorjev in poslancev vseh strank je živo govorilo zoper povrašanje carine na žito in živilo. Zbor je sprejel resolucijo zoper povrašanje.

Kongokonferenca se je 16. t. m. pečala s pogoji zasedanja primorskih dežel v Afriki. Italija in Angleška sta podali posebne predloge, zadnja je svetovala, naj se pogoji raztreni tudi na notranje dežele.

Francoska vlada poda parlamentu zakonski načert zastran omejene mobilizacije, da se more dopolniti vojaštvu v Tonkingu. Vojna s Kitajci zelo gonobi francoške vojake.

Egiptovska praljana je vsak dan bolj zamotano. Zdaj si prizadeva še turški sultan, da se sedanjim namestni kralj odstavi in na njegov sedež posadi Halim paša. O tej zadevi je bil poslan turški minister Hasan Fehmi v Berolin in Pariz.

Iz Sudana se 17. t. m. v časnik Times poroča: Egiptovski kralj je dobil telegram mudirja iz Dongole, v katerem je Mahdi Gordon pismeno prosil, naj mu dovoli, da pride v Kartum. Gordon je to dovolil ter Mandiju z štirimi parniki šel naproti do Amburnana, tu pa so ga zatrabilo mnogoštevilni uporniki in unel se je trd boj. Uporniki so en parnik potopili, drugi trije pa so se oteli. Napisel so upornike razprili. Slatin beja in več drugih je Mahdi ujet.

Iz Sudana se poroča: Vsa vojska generala Stewarta je 12. t. m. prišla na gak-

dulske vire; na potu je našla egiptovske vojake, ki so vodo peljali iz hovejatskih virov, ali ti vojaki nemajo nobene discipline, vodo rabijo le za se in so se brani, dati je drugim.

Kitajci so v Fučevu vkrcali na dvajset ladij vojake, katere misijo prepeljati na otok Formosa, da tam napadejo Franeze.

DOPISI.

Iz Tržaške okolice 18. januv.

(Veselica v Dolini in drugih čitalnicah). Draga »Edinost«, dovoli mi prostorček v svojih predalih, da ti poročim napredek pri vrlih brežanskih kmetih. Če tudi smo imeli v novem letu večidel slabu vreme, dež, vetrove in le nekoliko snega, vendar mi je 6. t. m. to je na dan sv. treh kraljev vreme kakor nalač prav vgodilo.

Precej zjutraj je kazalo, da bode danes lep zimski dan. Uže proti večeru se napravim na pot proti bregu v Dolino, kjer je imela omenjeni dan tamonača čitalnica veselica. Ali da nebi sam ponoči tja šel, poprosim svojega prijatelja, naj gre z mano, in res udarila ob proti Dolini v breg. Proti 7. uri sva bila v Dolini in stopila v gostilno g. Pangercu, da si želodec potolaživa, tam pa se je bilo nabralo uže mnogo došlih gostov iz raznih krajev, koji so prišli na veseli večer, mejo kajimi sta bila tudi pevska zborna iz Črnegakala in Dekani. Mej gosti sem našel tudi več prijateljev in znance.

Potem pa smo šli vsi k malu v občinsko dvorano, kjer se je vršila veselica. Ljudstvo pa je bilo toliko, da se je vse tilo. Uže pri prvem pogledu po dvoranu mi je srce od radosti igralo, ker tukaj sem videl gospoda, pri njem je sedel kmet v kratkih hlačah, tam ti je sedela gospa ali žena v brežanski obliki. Mislim sem si, kako daleč sem moral priti iz naše okolice, ker ako prideš na veselico kakšno čitalnico v okolici, zagledaš le malo kmetskih obrazov, ali še tisti mora biti bolj elegantno oblečen, ker drugače mu ni vstop dovoljen.

Prvo točko veselice, pozdrav, govor, mislem sem si, gotovo bo kak omikan gospod govoril, kopa se zagrinjalo vzdigne, zagledam vrlega kmetskega mladenca in sicer v plavih hlačah, kjer je pozdravil došle goste s prav ganljivim govorom tako, da sem se skoraj šudil.

Za tem pa nastopi vti Dolinski pevski zbor, v kojem so skoraj sami kmetski mladenčki in možje, in zapojo dobro mi znano Jenkotovo »O Vidovem« pod vodstvom tamošnjega vrlega pevovodje J. Pangercu. 3. točka je bila deklamacija, tudi tukaj stopi na oder neustrašljivo kmetsko dekle v brežanski obliki, katera je deklamovala »V kmetski hiši« in sicer v tako zadovoljnost, da od kmetske dekllice se boljšega ni moglo nadejati. Zatem pa je bilo še petje in igra »Srečno novo leto«. Ali tudi tukaj ni bilo brez kmetskih hlač na odru, igra se je igrala v občino zadovoljnost, igralci so vasi rešili dobro svoje naloge, posebno pa se je odlikoval nek prosti kmet kot stari stric.

Čudno se mi je zdelo, ker so pri tuk. veselicu sodelovalo skoraj same kmetske moči, kar se pri drugotnih veselicah ne vidi. Iz tega se vidi, kako tukaj kmetje narodni čut goje. Če kak omikan gospod ali gospodičina dobro igra ali deklamuje, ali pa govoril, to ni kaj posebnega, ker oni so več izšolani za take reči, nego prosti kmetsko dekle, ali mladenčki. Vidite, to je lepo in posnemanja vredno. Kjer se na vaških veselicah, ali prav za prav kmetskih, vidi toliko napredka pri kmetskem ljudstvu, kjer se vidi to v Dolini, tam se mora potem reči, da napredujemo, ali ne tako, kakor v nekih krajih naše okolice in tujih drugih bližnjih vasih, kjer v čitalnicah skoraj ne vidiš družev, nego samo gospoda. Potem pa še od tam kmetu, da je svojeglaven, ako pravi, da so čitalnice samo za gospoda.

Zatoraj gorko polagam na srce, posebno okoličanskim odhornikom čitalnice in zbralnih društev: da bi posnemali Dolinsko čitalnico, posebno kadar prirede kakšno veselico, da bi gledali na to, da se privabi mnogo kmetskega ljudstva. In da bi se napravile razne večerne zabave, n mreč s petjem, igrami, podučljivimi govorji in t. d., in to ob nedeljih, kadar imajo kmetje in rokodelci počitek, da se lahko udeležijo večernih zabav. In tako je treba zruženimi močmi delovati, in kmetsko ljudstvo zmiraj bolj izobraževati. Še le potem lahko porečemo, da napredujemo, kadar se bodo videli tudi v okolici, pri večernih zabavah sodelovali kmetski ljudi. Zatoraj okoličani, vas še enkrat opominjam, da posnemate Dolinska kmete in njih čitalnico. Ako pa hoče inteligenco po svojem stanu kako veselico posebej imeti, lahko si jo napravi, kjer se jej luh, ali na steber se ne sme pozabiti, ker kmet je steber domovine.

Vrnimo se zopet k veselici v Dolini. Po dokončani igri so nam zapeli pevci še nekoliko slovenskih pesmi in potem se je začelo srečkanje, pri katerem je bilo 5 dobitkov. In sicer prvi je bil 10 klobas, 2. en svečnik, 3. en dežnik, 4. sodček vina, 5. peršut. Predno pa se je potegnola sreča na peršut, oglaša se na održaljiv kmet ter reče: Zdaj je 5. in zadnji dobitek, ta le peršut! zatoraj obrnilo vse svoje misli na pršut.

Po dokončani veselici smo se vrnoli zopet v gostilno g. Pangercu, kjer nas je čakala dobra večerja in smo se prav dobro imeli mej tremi pevskimi zbori, mej raznimi govorji in napitnicami skoraj do jutra. Ker pa je bilo vse židane volje, zaigrali so nam še nekateri na klavir in tudi smo se še vsak en parkrat zavrteli. Urepa so tekle in nobenemu nič niso rekli dokler si nismo voščili dobro jutro in se razšli vsak po svoj poti. Jaz in moj spremljavec pa sva udarila črez hrib na Kras, kjer nas je začel kmalu mrzli veter briti. Mej petjo sva se pogovarjala, da bi se tudi pri nas v okolici, posebno v zgornjej labko kaj več napredovalo nego se, le preveč nasprotnikov imamo in ti so skoraj sami magistratovi. Okoličani teda dajejo se zapeljati onim, koji se vam kažejo kakor pobebeljeni grobi. Vzlasti opominjam pa one, koji zo uže spravideli svoje napake, naj bi tudi svoje bližnje nekoliko podučili, posebno oni, koji so naročeni na »Edinost«, da bi jim jo večkrat ponudili in tako omiko in narodni čut mej kmetsko ljudstvo bolj vkoril, da nam ne bodo naši nasprotniki očitali, da smo neomikani čavci, kakor je to izustil nek omikan gospod v naši okolici.

Zatoraj na delo, ker skrajni je čas, časi so se spremenili, zdaj je treba tudi kmetskemu ljudstvu listo čitati. Delajmo pa vsi skupno, da bode mej nami vladala edinost, mir in ljubezen.

Okoličan kmetom prijatelj.

Gorica, 17. januvarja 1885. — Občni zbor društva »Sloga« dne 15. t. m. je bil prav zanimiv in plodovit. Zbral se je ne ravno preveliko, a kaj lepo in odlično število prvih in najbolj zdatnih mož ne le iz mesta, temveč tudi z dežele.

Sklonolo se je, da se slov. otroški vrt še na dalje izgradi, da se 1. oktobrom t. l. oprije privatna ljudska šola za deklice v našem mestu in sicer z slovenskim podučnim jezikom, da se odpošlje peticija do visokega c. k. ministerstva, naj bi se zidalo primerno poslopje za c. k. učiteljsko izobraževališče v Gorici in za deklisko vrdnico, ki je že njim združena, ker so dosedanji prostori nesposobni, nezadostni, nezdravi, nikakor ne pripravljeni in se z denarjem, ki se izdaja za zavod, nikakor ne ugaaja niti potrebami mesta, niti dežele, niti provincije Primorske.

Na dalje se odpošlje: a) peticija do visoke c. k. vlade za premeščenje učilnice pri Vrtovinškem mostu b) peticija za oproščenje učilnice onih voznikov, ki skozi Pečmo iz Brda ali ki odhajajo po tistem poti v Brda, pri mitnici poleg soškega mosta; c) peticija, naj bi se dodal obstoječi kmetskej šoli tudi živino-zdravniški in podkovski tečaj itd.

Dopadol se nam je tudi govor g. G., ki je dvakratno povdarjal, naj društvo od vlade zahteva, da se primora naše mesto v ustavitev slovenskih ljudskih šol. Govornik je obžaloval, da se do sedaj v ovej zadevi po izgledu Tržičanov ni napredoval. On je obžaloval, da se lansko leto predlagano in sprejeti nabiranje dodatkov glede števila za šolo sposobnih otrok slovenske narodnosti v Gorici ni nadaljevalo, ni povsem izgotovilo in izvršilo. On je ob enem še enkrat povdarjal, naj bi se zapoleto delo nadaljevalo in naj bi se potem na podlogi dodatkov vložila v prve vrsti prošnja do mestnega župana, da ustvari Slovenscem potrebne šole v mestu. Mestni župski svet bi sicer to odbil, a potem se obrnemo do višje instance.

Predlog njegov se vendar ni sprejet in ostanemo za zdaj pri privatnej dekliski šoli, katero je občni zbor sklonol in za katero se uže prestolovjni doneski z lepim vasehom nabirajo.

Tudi mi smo v soglasju z ovim sklepom — a vendar bi se morali mej tem časom nabirati statistični dodatki, podpisi staršev za šolo godinov otrok slovenske narodnosti in se obrnoti s prošnjo do mestnega župnika sveta, od katerega se zahaja, naj na podlogi doličnega župnika zakona za mesto ustvari slovenske ljudske šole in sicer v prve vrsti za ženski spol.

Z Gorškega. (Nekoliko o načinu slovenskej matice). Ove dni smo tudi mi z veseljem sprejeli lepe knjige »Slovenske maticice« in se posebno radujemo pri branji iz duševnega žitka štajerskih Slovencev, to je knjiga, ki se mora vsem Slovencem prikupiti, kajti nastala je izmed naroda, kateremu se zopet povrača. Hva-

ležni moramo biti slavnemu odboru, da nam je preskrbel jošnako delo in hvaležni ob enem našemu sorojaku g. doktorju, ki tako natančno pozna življenje, mišljenje in gibanje naroda našega. Več nego več bi nam ustregla matica, ko bi uže jendrak pričela priobčevanjem občeslovenskega narodnega blaga. O izdavanji so se uže pisali komentari, vreditev se je uže večkrat podala temu in onemu — a do danes še nemamo nič!

Jednako nas tudi zanimajo »Lovčevi zapiski« v resnici Izvirnega spisatelja ruskega, slavnega J. S. Turgenjeva, kakor tudi nekateri spisi v »Letopisu«.

Nikakor se pa nam ne dopada, da še ni opustilo društvo obširnega imenika, za kateri je še letos prav po nepotrebno porabilo 35 strani, ter še dodalo vsacemu uduče le mogoče po dva, tri častne naslove. Mnogo se je uže pisalo, da bi se opustila ova zla navada in bi se za vsak okraj le navedel poverjenik in bi se pridelalo številko, ustavnikov in naročnikov a vse zastonj, kajti vedno več se za to papirja porabi. Mej tem, ko se je leta 1875, ko je društvo štelo 2194 udov, porabilo za imenik samo 40 strani, se je letos, ko šteje društvo za 738 udov manje, potrati blizu 35 strani.

Ob enem se nam nedopada, da odbor še sedaj ne ve za pravo število udov, kajti na strani 330 »Letopisa« pravi: »Imeniku so za letos tudi še dodana imena onih gg. lanskih društvenikov, kateri ali sami ali pa po poverjenikih še niso poravnali letošnje udnine...« Ali res ni mogoče, da pridejo jendrak v prav red? Ali je to samo mogoče maloštevilnemu celovškemu odboru »Mohorjeve družbe, ki šteje blizu 29.000 udov, za koga vsacega se natančno ve, da je ud in ne da je morda, a morda tudi da ni?«

Mimo tega pravi zapisnik 65. odbrove seje dne 12. novembra 1884 na strani 322: »za letos je plačalo do sedaj 942 (v pregledu na strani 361 je naštetih 425, toraz morda 183 domljivih letnikov) letnikov svojo udnino. V imenik se sprejme tudi oni bivši udje, ki do sedaj še niso plačali...«

Sprejemali so se torej zopet tudi oni v imenik in v pregled, ki udnine plačali niso — a na robe so se izpuščali oni, ki so mnogoletni, vedno vestni uje in imajo zakonite pobotnice za leto 1884 v š.pu. Tako n. pr. pisatelj teh vrstic, koji z svojo pobotnico radiščno vsakemu postreže a ga vendar ni v imeniku, v katerem so po besedah »matice same, celo oni, ki plačali niso. Dva golinarja je malo — a navajeni smo, da nam celovški št. Mohorci tudi za sto krajcarjev vse v redu drže. Čemu toraj jednak, 35 strani obsegajoči, pompezen imenik? Komu naj služi, v kako svrhu je? Na 36 straneh nam je g. Navratil krasno opisal »Janša Lovro in Valentinas« in nam v tem zelo ustregel a gotovne, nepopolnen imenik 35 strani!?

Konec pršamo, zakaj se vsaj jendrak v nekako provstrijtejev ovaga našega ljubljenega društva ne skliče zbor na čas počitnic, ko bi bila udeležitev mnogobrojna in bi se po nekakej agitaciji zadobila lepo število zbornikov, ki bi se sploh posvetovali, kaj je krivo, da naša »Slovenska matica ne napreduje tako, kakor naša narodna društva sploh. Od leta do leta imamo Slovenci več inteligencije in manje udov naše matice. Žalostno a resnično, kar svedočijo ove številke.

Leta 1872/3 je bilo udov 2123 in na Goriškem 220, l. 1874 2291 in na G. 219, l. 1875. 2194 na G. 200, l. 1876. 2144 na G. 196, l. 1877. 2096 na G. 197, l. 1878 1977 na G. 184, l. 1879. 1844 na Gor. 178, l. 1880. 1584 na G. 125, l. 1881. 1288 na G. 95, leta 1882/3. 1517 na G. 109 in leta 1884. skupno samo 1456 udov in menjnjimi na Goriškem 126; tedaj od leta 1871 sem blizu 835 ali več ugojeno na tretjina manje. Številke naj govore o potrebi prave, resne reforme! Ne kdaj je rekel, temveč kaj je rekel in rešimo, podpirajmo in prevstojimo po potrebi naš prvi in velečastni duševni zavod, ki ima pospeševati in je v nekoliko letih dejansko pospeševal višje znanje in višo slovesnost. Poprimimo se dela in skrbimo, da bo »matica« bolj in bolj postajala središče slovstvenega delovanja vseh rodoljubov, kojim je mar za blagost in čast slovenskega naroda — a tudi slavni odbor naj se ozira na prošnje naše in naj ob pravem času skliče izredni občni zbor, h kajemu pridejo tudi Nljubljanci.

J.

Domače in razne vesti.

Cesarica je sčinčila ob 7 uri 45 min, odpotovala z Dunaja. Spremljal jo je višji dvornik baron Nopcsa, dvorjanka pl. Majlath, dvorni svetnik Claudio in e telesni zdravnik. Tudi princesinja Aglae Auersperg je mej spremstvom. Cesar jo je spremil na kolodvor, kjer se e od nje prav srčno poslovil. V Miramar je despela danes zjutraj ob 9. uri in 45

min. mej hudo burjo. Na Dunaj se vrne zopet 26. t. m. Mej bivanjem v Miramaru napravi nekoliko izletov na morje na ladiji »Miramar« in tudi pešnih izletov na Kras.

Cesarjev dar. Cesar je iz lastnega premoženja podaril samostanu minoritov v Piranu 250 gld. za popravilo slike sv. Franciška, katero je naslikal v letu 1519 beneški slikar Carpaccio.

Imenovanje Kontreadmiral Carl Schaffer, rojen S. žanec je postal poveljniček mornarske akademije na Reki.

Odkrivanje. Brodarstvenemu vodji avstrijsko-ugarskega Llyoda g. Ljudevitom Ptaku je cesar podelil red Železne krone tretje vrste.

Predsedništvo pol. društva Edinost vabi vse odbornike in poverjenike društva v sejo, ki bode v nedeljo, 25. t. m. ob 10 i pol ura dopoludne v delopodpisu društva A. quedottu št. 41.

Odbor polit. društva Edinost naznanja vsem družbenikom, da bo redni občni zbor društva dne 1. februarja v prosi vse poverjenike društva, da delajo na to, da bode zbor tako obiskan, kakor je ostojno tako važnemu društvu. Zbor bode v dvorani vrta »Rossetti«. Začetek ob 10 i pol ura dopoludne. Dnevni red prihobimo prihodnjie.

Novo pevsko društvo. V nedeljo 18. t. m. osnovali so v Trstu nekateri pevci novo pevsko društvo »Prešire«, izbran je bil precej začasni odbor, kateri ima nalogo sestaviti pravila in skrbeti za poštevanje tega društva, dokler se sklice občni zbor, kateri izvoli stalni odbor. Nadejati se je, da se če na poziv, katerega misli sedašnji odbor razposlati mej rodujube, da po mogočnosti to društvo podpro, vsak dragovoljno odzvatati.

Slavnostni koncert priredi o priliki otvorenja pevsko društvo »Zora« na Vrdelju 31. januarja v dvorani Rossetti. Spored, ki je tako obširen prihodnjem prihodnjem. Opomniti nam je z veseljem, da pri tem koncertu nastopi nad 30 oklicankov v naročnej noči, kar je do danes prvikrat v tržaški okolici.

Ples ženskega oddelka del. podp. društva. v »Fenice« je bil še precej obiskan, bilo je vseh skup nad 600 oseb; ali to je za to društvo še vedno premalo. Plesalo se je pa toliko boljše in sicer do ranega jutra. — V narodnih oblekah so se v prvej vrsti odlikovali nekateri oklicanke, potem ena gospodina v francoskej naročnej kmetskej obleki. Bile so tudi nekateri Kranjice s pečo, in nekateri jako simpatični gospodje, prišle so celo v elegantnej rokokò-obleki.

Tudi nekateri odlični gostje so obiskali lepo veselico, mej t. j. državnega poslanca gg. dr. Vit. Židin Nabergoj, potem nekateri hravski brodovlastnik in pomorski kapitani. — Mej plesnimi odmorilje pevski zbor del. društva prepeval in žel obilo pojavile za izvrstno petje. Precej po prlu noči delili so se darovi, in ker je gospodina Zaveršnik posarila krasno pihalko bili so trije darovi. Prvi dar, zlati medaljon, dobila je gospica Franciška Nabergojeva (oklicanska obleka); drugi dar zlati prstan dobila je gospica M. Požar iz Rojana (oklicanska obleka); tretji dar je dobila gospica M. Germ (francoska narodna noša).

Nekatere druge gospice, akoprem jako elegantne, niso mogle konkurrati, ker da rila so bile razpokane za stregu narodne noše, z namenom, da se te noše vsaj na narodnih plesih v domačijo. Dohodki veselice so obilno pokrili troške, in moremo torej zadovoljivi biti z izidom plesa, kateremu je konkuriralo tisti večer še 6 drugih plesov, pa delal kvar tu je silno slabovo vreme, burja z naletovanjem snega. — Vse se zjaj pripravljata na veliki ples del. podp. društva, 7. februarja, na katerega se bodo vabili tudi vse tržaške honarci, egle in vsa Tržaška patriotska društva.

Ivan Marija Lavrenčič, kateri je dal znameno poslano o Cikoriji v zadnjo številko našega lista, je pisal ali si dal pisati, ker sam pisati ne zna, neko pismo gospodu Poldetu Mauronerju, v katerem nagnanje, da ni res, kar je objavil v Efinosti, da on se ne vjema z Nabergojem ter da je še vedno zvest vojak »Cikorije«, za katero hoče živeti in umrijeti. Gospod Poldo so na to pismo odgovorili blizu tako le:

Moj dragi Lavrenčič! Milostljivo te zopet sprejmemo v svoje zvezdavno narodje, to je v narodje Cikorije, iz katerega naročja si za h p. pobegnol. Z veseljem vidiš iz Tvejega pisma, da si spoznal svojo zmoto, da bo, kakor si nekdaj pod mojim poveljem s puško boril se prot Iredentarem, tudi odslej boril se, kakor prvi vojšček v vrstah »Cikorije«, katera ima namen, da širi Iredentizem po okolicu in sploh mej takim Slovencem, kateri proti j. jo svoje prepridanje po groši. V ostalem ostanem ti v milosti naklonjen Polto.

To najvišo resljucijo so gospod Poldo objavili v letu »Cittadino« in so s tem ne le Lavrenčič, temeč tudi samega sebe osmešili.

Lavrenčič nismo mi nikoli kljucali pred sebe, da se spokori, on sam je prišel v naše uredništvo in je našega urednika v pričo č. g. Mandiča in g. F. Stelet-a prav ponizo prošil, da ga operemo pred javnostjo, ker ga vsi okoličani gledajo kakor kacega Judeža, da njemu ni prebiti, ako mi ne sprejmememo od njega poslano, v katerem naj bude rečeno, da on ni nikdar delal za Cikorijo, da ni pri zboru tega društva niti ust odpril, da je vedno bil in ostane zvest Slovenec in Avstrije, kateri se je na strani Nabergoja od nekaj potezal za narodne pravice i. d. Ker sam nezna dobro pisati, prosil je našega urednika, da mu spise poslano v tem zmislu, katero je tudi pripravljen plačati. Naš urednik mu je odgovoril, da on noče nobenemu krivice delati ter da rad prevzame vsak enak popravek, da zato niti ne terja nobenega plačila. Ves ganjen se na to zahvaljuje ta vojak Cikorije.

Drugi dan pride zopet moledovati in naš urednik mu prečita v pričo gosp. F. Poliča in J. pl. Masneca in še par drugih slagarjev poslano, katero je bilo tiskano v Edinosti. Lavrenčič je obsežek poslanega v nazočnosti 4 prič z veseljem odobraval,

Ako je torej res on pisal ono pismo g. Poldetu, večnemu kandidatu v okolici, potem mu moremo po vsej pravici v obraz reči, da ni mož, ampak prava pravljata babura, da sploh ne ve kaj dela in da je torej zdaj še manj vreden, da nosi kako c. k. uniformo, nego je bil tega vreden poprej. Vojaka prva lastnost je poštenje, moštvo, moška beseda, laž pa je morda le znak vojakov Poldetove »Cikorije«. Kar smo tukaj izrekli, pripravljeni smo tudi vsaki čas pred sodnijo dokazati. Zatorj pa tudi srčno radi privoščimo Cikorij takih vojakov, habeant sibi!

Tržaške novosti:

Kožice se še vedno širijo. Te dni so zaprli Dreherjevo pivovarno, ker so se tudi tam vgnjezdile kožice.

Nesreča. Fakin Jakop N. je pisan posel včeraj o poludne v morje; usmiljeni mornarji so ga potegnoli iz morja in peljali na dom.

Tepeži. — V nedeljo so se zopet v več kraju preteplali in bili so, kolikor se zna, ranjeni trije z nožem.

Burja od nedelje sem budo brije v Trstu in je v nedeljo in pondelku v noči nekateri olimnički podrla, nekateri ljudi poškodovala in celo Lloydov parnik »Heliós« od mola »Giuseppina« odtrgal ter dalč v morje zarinola; trebalo je 8 ur vstrajnega dela, dokler se je posredilo parnik zopet zatrdiri. Tako hudega mraza pa tudi še nismo imeli uže več let, kakor te dni, podnevnna temperatura je bila 1—2 stopnji pod ničlo, kar je v Trstu le redka priča. Sicer pa dohajajo poročila z Notranjskega, da tam sneg v nekaterih krajih po 3 metre in več visoko leži in zima je posebno na Koroškem tako huda, da se iz Trbiža poroča o Sibirske in razgu in o takih zametih, da so skoraj vse ceste zaprte, posebno pa ona čez Predil. Huda zima dobra letina.

Utonil je mestni stražnik užitnine Jurij Zorman, 64 letni mož, rodoma Slovenec; n. šli so ga včeraj zjutraj ob 3 uri nekateri mornarji morvega poleg brega Sanita ter so ga iz morja potegnoli. — Ne zna se, ali je star mož iz obupa v morje škodil, ali pa je iz neprevidnosti v morje padel.

Triester-Zeitung je prinesla mej družnim tudi vest, da boje presvitla cesarica za nje bivanje v Miramaru delala tudi izlete na Kras. Kraševci bi bili tega sicer veseli, ali izleti v tej borji ne bodo za najvišo gospo.

Policijsko. V nemški kavarni je 19letni trgovski pomočnik po imenu Artur Heijrich iz Karlova ukradel zimsko skunko iz običala, kjer je viseala. Sukno so dobili pri nekem židu, tata pa v starem mestu. — Fakin Jožef M. je policijska straža zasidla, ko je ravno hotel ukrast izpred neke proizajalnice v ulici sv. Antona dve gorki jopic. — Neko Marijo D. iz Tolminja je policija zaprla, ker je kradla in se vrnila v Trst, akoprem je bila izgnana. — Nekemu fakinu je na kavalkini v gledišču Politeama Rossetti, neka šema ukradla uro vredno 24 gld. Na kavalkinah sploh kraljevo, da je veselje. — Drugemu fakinu je tudi v nekej »petšariji« zmanjkala ura. — 22letnega tata Ivana H. iz Repentabra je policija zaprla, ker je posredno pridružil kraljev po Trstu. — Policija je zaprla še par drugih potepuhov in dve lepoti starega mesta zaradi razsajanja.

Iz Kopra se nam piše: S 1. februarjem se presli posojilnica in branilnica v m. Bassegollo N. 329 nasproti cerkve sv. Blaža.

Vabila k besedi, katero priredi rokodelsko bralno društvo v Tolminu dne 21. januarja 1885. v G. Podsoljarjev dvorani spored: 1. Petje: »Sokolska«, A. Foertser. Moški zbor. 2. Petje: »Bled«, F. Carli. Mešani zbor. 3. Petje: »Hrvaticam«, J. Zajec. Moški zbor z bariton solo. 4. »Gospod Capek, vesela igra v

enem dejanji. 5. Petje: »Venček narodnih pesmi« H. Volarič. Mešani in moški zbor. 6. Petje: »Kislica sladka« A. Leban. Mešani zbor. 7. Tembelia s tremi debitki. 8. Petje: »Od zelenih ceste« H. Volarič. Dvospev in zbor spremjanjem klavirja. Po besedi presta zabava.

Vstopnina k besedi je 20 kr. listki za tembelo po 10 kr. Radodarnosti se ne stavijo meje, ker je čisti dohodek namenjen napravi nevega edra. K obilni udeležbi vabi vladivo.

Odbor.

Kopel na otoku Lakromi. Dr. Suess in dr. Winternitz z Dunaja, ki sta popotovali po Dalmaciji, namerjavata praviti na otoku Lakromi kopel, ki ima tekmovati z Nico, ker je podnebje tam tako ungodno. Voditelj tej kopeli ima biti dr. Winternitz. Oba gospoda takoj, kose vrneta na Dunaj, vložita prešnjo za to podjetje.

Tržaški petci priredijo prihodnjo nedeljo izlet v Rojan k g. M. Bolétu. Odih iz Trsta ob 3 uri popoludne.

Potres v Italiji. Iz Palerma se je 14. t. m. brzojavilo: Po vsej Siciliji se potresi ponavljajo. V Partenico se je zopet več hiš posulo ter pokopalno prebivalce pod razvalinami. Več oseb je bilo usmrtenih, veliko ranjenih, strah je velik.

Zrebanje dobitkov za Narodni dom v Ljubljani. Zadene so nadalje o vltike naslednje številke: 63.538, 86.760, 6.620, 41.456, 81.416, 89.361, 18.257, 13.761, 11.158, 48.248, 56.588, 80.426, 41.215, 27.770, 98.642, 10.412, 5.933,

Glejte, miljeni moji diecesani, sveta stolica je nam odprla zaklade nebeskih milosti: na Velehradu morete biti deležni teh darov. Vaši dušni pastirji vas poduče po mojem zankazu o odpustkih, kakor tudi o slavnostih, ki se bodo vršile v letu 1885. poslušajte njihov glas in ravnajte se po njem.

Tržno poročilo.

Kava — dobro obranjana, cene jako trdne. — **Sladkor** — v boljšem obratu. — **Sadje, olje, petroloj** — se prodaja po nespremenjenih cenah. — Kupčija v obče miruje, ker mnogi trgovci zdaj delajo tudi svoje letne bilance. — Lanskoto leto ni dala kupčiji Tržačanom posebnih dobriskov; pri vsem tem pa se je takoj eta bliralo lasko leto kakih 25 novih večih trgovcev, večinoma Nemcev.

Borzno poročilo.

Borsa mlahova, državni papirji pri vsem tem jako trdni z najboljšo tendenco,

Dunajska Borsa

dne 20. januarja

Enotni drž. dolg v bankovcih	82 gld	90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	82	70
Zlata renta	106	40
5% avst. renta	98	30
Delnice narodne banke	864	—
Kreditne delnice	299	75
London 10 lir sterlin	123	75
Napoleon	9	77
C. kr. cekini	5	78
100 državnih mark	60	35

Službo

knjigovodje, korespondenta itd. išče mladenič z zvrstnimi svedočbami, zmožen slovenskega, hrvaškega, nemškega in italijanskega jezika. Blagovoljne ponudbe pod šifro C S 2 na upravnštvo »Edinost«.

Tehtnice

Vsled naznanih magistratovega zadajočega pregledovanja in potrjenje tehtnic in utežev vsake baže se podpisati:

PETER TOMADESSO

tehtničar

pripoča p. n. gospodi imenovanih tehtnic in utežev po najnižih cenah in je pripravljen do poprave posoditi eno ali več drugih tehtnic v delalnici

P. Tomadesso.

Via delle Beccarie nasproti starej prodajalnici v Trstu. 10-1

Agencija za posredovanje

u službah i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

priskrbuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuću, po najugodnej jimi pogodbami.

Piazza Ponterosso br. 2. I. kat.

Medjunarodna linija

TRSTA VZI

NOV-JORK

Iz Trsta v Novi-Jork paravnošt.

Veliki prvorazredni parniki te linijo vožijo redno v Novi-Jork in vspremajo blago in popotnike po najnižih cenah in z najboljšo postrežbo. 9-13

V NOVI-JORK. Odhod iz TRSTA.

Parnik »Germania«, 3400 ton, v 15. dan januarja

»Anglia«, v 26. dan januarja

Popotniki naj se obrnejo na

J. Terkuile,

generalnega pasažnega agenta.

Via dell'Arsenale 13, Teatro Comunale

v TRSTU.

Kajuta za potnike 200 gld. Vmesni krov 60 gld.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na

Emiliano d' Ant. Poglajen,

generalnega agenta.

**LA FILIALE
della
BANCA UNION**

TRIESTE

s'occupa di tutte le operazioni di Banca e
di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente:

Abbuonando l'interesse annuo per Banconote

3 1/4 % con preavviso di 5 giorni

4 " " 12 "

4 1/4 % a sei mesi fisso per Napoleoni

3 1/4 % con preavviso di 20 giorni

3 1/4 " " 40 "

3 1/4 " " 3 mesi

4 " " 6 "

Godranno dell'interesse aumentato le lettere in circolazione con 5 giorni di preavviso dal 6 novembre a. o. quelle con 12 giorni dal 13 giorni e quelle con 24 giorni dal 25 novembre a. o.

b) **EN BANCO GIRO**

abbuonando il 3% interese annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a florini 20.000 a vista verso cheque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia pertutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.**Assume pel propri correntisti** l'incasso di Cambiali per Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro assegni per queste ultime piazze ed accorda loro le facoltà di **domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.**

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonché dell'incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso 1/4 di provigione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie e ne cura gratis l'incasso di coupons alla scadenza.

La Filiale della Banca Union**(Sezione Meret)** s'incarica dell'acquisto e della vendita di merci in commissione, accorda sovvenzioni ed apre crediti sopra mercanzie ad essa consegnate, oppure polizze di carico o Warrants.**Zdravilni plašter**

(cerot).

Ozdravi temeljito vsako rano, bodisi še tako zastaranja in kronična in tudi take, ki so se uže spremenile v raku, ustavlja še tako močan glavolob, vse bolečine živev in revmatizma v zgloboh, čudežno pomaga v bolečinah materinskih i. t. d. 50 letna skušnja z izvrstnim uspehom, kakor r. zvidno po neštivilnih spričalah, katere se morejo pokazati vsakemu — dobira se le v lekarni

10-6 Rovis, Corso 47.

Dr. EMIL FABIANI

zdravnik-ranocelnik-porodostovac

sprejemljiv in ordinuje vsaki dan od 2.

do pol 4. ure poludne. Nahaja se tudi

v lekarni ROVIS Corso 47.

Via degli artisti Nro 8 II nadstropje.

Spričevalo.

Polpisani potruju s tistim, da so po natinčej preiskavi našli, da je cigaretni papir „LE HOUBLON“ iz francoske tovarne za cigaretni papir gospodov **Cawley & Henry** v Parizu izvrstne kakovosti, popolnem brez tujih sestavin, zlasti pa zdravju škodljivih snovij.

Dunaj, v dan 24. maja 1884.

Dr. J. J. Pohl, red. jav. prof. kem. tehnologije na c. kr. tehnične visoke šoli.

Dr. E. Ludwig, c. kr. red. prof. medic. kemije na Dunajskem vseučilišči.

Dr. E. Lipmann, izred. prof. kemije na Dunajskem vseučilišči.

(Pristnost teh podpisov potrdil je dr. J. Homann c. kr. notar na Dunaju. Zgoraj spričevalo je potrjeno in podpisano od c. kr. ministerstva vnarjenih zadev in francoskega poslaništva na Dunaju v 28. dan maja 1884.)

Svicarska**ČOKOLADA**

in

CACAO

iz tovarne

AMEDE KOHLER & FILS v LAUSANNE (Švica)

Odkrito v rokovanju medailjami Prvega reda.

IX. Generalni posredovalci za Avstro-Osarsko

IX. Berigasse Št. 18.

Svicarska

ČOKOLADA

in

CACAO.**LEKARNA RAVASINI**

Piazza della Stazione

V TRSTU.**Priporoča te te posebnosti:****Katramova voda** posebno dober lek proti zavaru, krvastapljušča.**Hlebčki Ravasini** iz trpotčev, soka proti izpostavljenju, kataru, ka-

ju in bolezni v grlu.

Ribje olje naravno 1 monovo barvi, ki vonja kaško slabečko okusom. Najboljši lek proti jeti, trganju, izpohom, slabu itd.**Ribje olje** močan z jedom in zelenitro, lek po

zdravljavanju zobovja in dobre vonjave istih.

Adontina Ravasini redni priporoček, ka-

tri precej ostavi bolezine gnijilih zob.

Elixirs in zobočistni prah začiščenje vzdrljanje zobovja in dobre vonjave istih.**Dišeča glicerina** proti pokanju kose, pri-

poročiva za zmo.

Pravati vedno po teh posebnosti na ime MARKA RAVASINI, lekarna „Alta Giustizia“, Piazza della Stazione. Zalogu mineralnih voda, posebnosti domače in inozemne, kemični izdelki in mirisidje, izdelki iz elastične gume, ranocelniško orodje, dices milo in drugi izdelki lekarni itd.

Vsaka naročba se precej izvrši.**Tržaška branilnica**

Sprejemljive denarne vloge v bankovcih od 50 soldov do vsakega zneska vsak dan v tednu, razen praznikov, in sicer od 9. ure do 12. ure opoludne. Ob nedeljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obresti na knjižice . 3%.

Plačuje v torek, petek, soboto od 9. do 12. ure opoludne. Zneske do 50 gld. prav precej, zneske od 50 naprej do 100 gld. je treba odpovedati en dan poprej, zneske od 100 do 1000 gld. z odpovedjo 3 dni, čez 1000 gld. z odpovedjo 5 dni.
Eskomptuje menjice, domicilirane na tržaškem trgu po 3%.
Posejuje na državne papirje avstrijsko-ogrške do 1000 gld. po . . . 4%.

višje zneske v tekočem računu po 4%.

Daje denar tudi proti vključenju na posestva v Trstu, obresti po dogovoru.

Trst, 24. marca 1883.

Največega zanimanja za perice je

LUG FINICE

kateri nadomestuje pri pranju perila m ali že najmanje tkanine, katere se žni.

Občinstvo samo se bode lehko mog.

Sporočiti v slike koristi in majhnom trošku perila, ko se poslužuje tega luga, ka

prištedilo v časa in denara.

Jedina zaloga v miricelni**C. GUAR. LI.**

ulica S. Sebastiano št. 514

Na drobno pa se prodaja ta lug v drugih miriceljih jestvin, in povsod se dobri tudi novo.

n proda-
1 omenjeni lug.

velike koristi in majhnom trošku perila, ko se poslužuje tega luga, ka

prištedilo v časa in denara.

VELIKA PARTIJA ostankov sukna

(3-4 metre), v vseh barvah za cele možke oblike, pošilja proti povzetju po 5 gld. ostanek.

L. STORCH v Brnu tvarina (sukno), koja se nebi